Бекітемін:

«Құралай» мектепке дейінгі жеке меншік балабақшасының

Меңгерушісі:

Баймолдина К.К_____

Келісілді:

«Құралай» мектепке дейінгі жеке меншік балабақшасының

Әдіскері:

Конопьянова А.К_____

«Құралай» мектепке дейінгі жеке меншік балабақшасының

Мектепалды даярлық тобына арналған

ұйымдастырылған іс – әрекеттің циклограммасы

2023 – 2024 оқу жылына

Тәрбиеші: Сыдыкова Д.С

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Мектепалды даярлық
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі **IV-апта** 23 - 27 қазан 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Пж ойын: «Кім көп сөз айтады?» Шарты: Педагогтың артынан бірнеше сөзді қайталап айтады	Еркін ойын: « Бұл үйде кімдер тұрады?» Шарты: Қуыршақтарымен үй жасап ойнайды		Еркін ойын: «Бауын байла» Шарты: Фетрдан жасалған аяқ киімдердің бауын байлап ойнайды.	Еркін ойын: «Ертегілер елінде» Шарты: Саусақ театр арқылы ойнайды
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме**:Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.		**Ата-аналармен әңгіме:** Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	**Ата –аналармен әңгіме**: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті ойыны – пазл: «Әсем гүлдер бағы » Балалармен әсем гүлдер туралы әңгімелесу.	Құрылыс ойындары: «Біздің аула гүлдері»		Үстел үсті театры: «Раушан гүлдер» және т.б. тақырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру.	Сюжеттік ойындар: «Қош иісті гүлдер» еркін сурет салу. Д/ойын: «Менің сүйікті гүлім»
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 4				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Табиғатым тамаша» Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап,	«Дала қандай тамаша» Дала қандай тамаша, Ақ мамыққа оранған. Ақ дастарқан жайғандай, Көз тоймайды қараса.		«Табиғат...» Табиғат, сен тіршілік тұнып тұрған. Сен күнсің көтерілген күліп қырдан. Сен көлсің, сен ормансың. Сен - бұлбұлсың,	«Табиғатым тамаша» Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Жүрейікші жараса

	Жүрейікші жараса .			Адамға сұлулықты шын ұқтырған!	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	Сөйлеуді дамыту **Міндеті:** -Артикуляциялық жаттығулар жасау **Мақсаты**: , Дауысты дыбыстардың дыбысталуындағы ерекшеліктерді түсіндіру **Күтілетін нәтиже**: **Жасайды:** өлеңнің бір шумағын шумағын жаттайды; **Түсінеді:** күз мезгілінің ерекшеліктерін; **Қолданады:** ағаштардың жапырақтарын ажыратып орнына қояды **Күзгі жапырақтар** Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырықық. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **Мақсаты:** үнді дауыссыз дыбыстар туралы білімді меңгерту **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды**: үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтады. **Түсінеді**: үнді дыбыстарда бәсең үн болатынын түсінеді. **Қолданады:** үнді дауыссыз дыбыстарды басқа дыбыстардан ажыратады **«Сөзге үнді дыбыстан басталатын сөз қос» дидактикалық жаттығуы** – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер сол сөзге мазмұны сәйкес келетін, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз жалғауларың керек. Мысалы: сүйкімді ... (мысық), жүйрік ...	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті:** **Мақсаты:**	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **(кір.25.10**)- Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **Мақсаты:** дауыссыз дыбыстар туралы білімдерін бекіту **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** дауыссыз қатаң, ұяң, үнді дыбыстарды бір-бірінен ажыратады. **Түсінеді:** дауыссыз дыбыстардың қатаң, ұяң, үнді болатынын. **Қолданады**: дыбыстарды ажыратады **«Дұрыс көрсет» дидактикалық ойыны** Педагог балаларға дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтады, балалар сөз қатаң дыбыстан басталса, көк төртбұрыш, ұяң дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті дөңгелекті, ал егер сөз үнді дауыссыз дыбыстан басталса, көк	**Көркем әдебиет** **Міндеті:** -Жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), **Мақсаты:** ертегі мазмұнын ойнату арқылы театр мәдениетіне баулу (Мақта қыз бен мысық) **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды**: ертегіні сахналайды; **Түсінеді**: ертегінің мазмұнын түсінеді; **Қолданады**: сюжет бойынша ертегіні сахналайды . Суреттер бойынша ертегі жүйесін сақтап баянда. Мысық не істеді? Мақтақыз неге ашуланды? Досыңмен кейіпкерлердің диалогін құр. 2. Жұмбақты шеш . Тонын киіп туған, Жалап бетін жуған. (Мысық) Педагог ертегіні қуыршақ театры арқылы сахналауды ұсынады.

		(лақ), дәмді ... (нан), әдемі ... (раушан), дәмді ... (рауғаш), қағаз ... (умаждалған), атам ... (риза), бала ... (малтыды), ақылды ... (мұғалім), үлкен ... (үй), әкем ... (риза), киіз үйдің (уығы), ... жайылды (мал) т.б. Дәптермен жұмыс 1. Суреттердегі заттарды ата. Үнді дауыссыз дыбыстан басталатын суреттерді көк түсті үшбұрышқа, ұяң дауыссыздан басталатын суреттерді көк түсті домалаққа, қатаң дауыссыздан басталатын суреттерді көк түсті төртбұрышқа қос.		түсті үшбұрышты көрсетеді және қандай дауыссыз дыбыс екенін атап береді. «Буынды өзгерт» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын буындар айтамын, ал сендер қатаң дауыссыз дыбыстарды ұяң немесе үнді дауыссыз дыбыстарға ауыстырып айтасыңдар. Мысалы: па-ба, фа-ва, ка-га, қо-ғо, то-до, ше-же, са-за, ха-ма, hа-ла, ца-на, чо-ро, ще-уе, хо-йо. «Белгі бер» дидактикалық жаттығуы Педагог балаларға ұяң (б) дыбысын басқа дыбыстармен араластырып айтады, балалар (б) дыбысын естігенде, қол шапалақтап дыбыс береулері керек. Сол сияқты басқа ұяң в, г, ғ, д, ж, з дыбыстарымен ойнатылады	

Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар *«Мысықтар мен балалар»*

БАЛАНЫҢ ТІЛІН ДАМЫТУҒА АРНАЛҒАН ОЙЫНДАР Дауыстарын қайтала. Аң біткенмен алысқан Ақырады **арыстан:** **А-а-а-а-а-а** Нәзік дауысы қозының Естіледі алыстан: **Мә-ә-ә-ә-ә** Дөңгелетіп аузыңды, Жіңішкертіп даусыңды, Бұзаумын деп ойла да,	 	**Ойын:** ***«Мысықтар мен балалар»*** **Мақсаты:** Берілген белгіні дұрыс тыңдай білуге, ойын ойнағанда қауіпсіздік ережелерін сақтай білуге, топпен ойнауды ойнай білуге үйрету. Ептілікке,алғырлыққа тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Балалардың жартысы мысықтар болады, ал жартысы олардың иесі болады. Мысықтар баспалдақта отырады, олардың иелері жүрелерінен алаңның екінші жағында отырады.

Дауысын оның қайтала: **Мө—ө-ө-ө** (Балақай, жан жануарлардың дауыстарые сала отырып, кей дыбыстардың жуан кей дыбыстардың жіңішке айтылатынына зер сал) **Майлыаяқ.** Жайлау толы малды аяп, Күзетіп жүр Майлыаяқ. Жолатпайтын ешкімді, Дауысы алыстан естілді: **(ақырын дауыспен) –р-р-р-р-р-р** «Тамақ жеймін ашпын д»,-деп, «Қорқып иттер қашсын», -еп, Күжірейтіп желкесін Ырылдады қасқыр кеп: **(орташа дауыспен)-р-р-р-р-р-р** «Қорықпаймын сенен»,-деп, «Сазайыңды берем»,-деп, Дірілдетіп қасқырды Айбатын ит асырды: **(қатты дауыспен) –р-р-р-р-р** «Мынау бәле екен» деп, «Түбіме бұл жетер» деп, Қорқып қасқыр жөнелді, Қайтып келмес ол енді. (Балақай, қасқырдан да қорықпайтын төбет иттердің болатынын сен білесің бе? Өзара екі топқа бөлініңдер де, **қасқыр мен иттер** болып алдымен ақырын, сосын орташа, ең соңында қатты дауыспен «р» дыбысын созып айтыдар.)			Тәрбиеші сүт кімге керек деп сүт құйғандай болады.Балалар «кис-кис», деп шақырады.Мысықтар жақындаған да балалар алаңның екінші жағына қашып шығады. Ойын 2-3 рет қайталанады.		
2 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	Қоршаған орта **Міндеті:** -Отан оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **Мақсаты** Отан деген сөздің мағынасын түсіндіре білуге, және Қазақстанда тұратын ұлт	**Математика негіздері** **Міндеті:** 10 көлемінд егі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Көрнекілік арқылы 10 санының пайда болуымен, 10 цифрмен таныстыру **Мақсаты**: 0 және 10 сандарының құрамы және олардың жазылуы туралы білімін қалыптастыру.	**Математика негіздері** **Міндеті:** **Мақсаты**	**Математика негіздері** **Міндеті:** 10 көлемінд егі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Көрнекілік арқылы 10 санының пайда болуымен, 10 цифрмен таныстыру**(кір.25.10)** 10 көлемінд егі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Көрнекілік	**Қоршаған орта** **Міндеті:** Туған өлке, ел, Отан, мемлекеттік және халықтық мерекелер, еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **Мақсаты** : еліміздің рәміздері туралы білімдерін толықтыру. **Күтілетін нәтиже:**

	өкілдері туралы әңгімелей алуға баулу . **Күтілетін нәтиже:** • ән, мақалдарды тыңдай отырып, мазмұнын түсінгенін әңгімелеуге, өз ойын жеткізуге арналған тапсырмаларды орындайды/**жасайды;** • өз Отанының, жерінің, сол жерде тұратын адамдар үшін қымбат екенін **түсінеді;** • өзінің туған жері туралы білімдерін күнделікті өмірде **қолдана**ды Педагог М. Әлімбаевтің «Туған жерім тамаша» өлеңін оқиды. Туған жердің жырларын Қызғалдақтай терейік. Кең өлкенің қорларын Жүр, аралап келейік! Жүр, аралап, келейік! – Өлең не туралы? – Туған жер, Отан туралы. – Бүгінгі оқу қызметіміз	**Күтілетін нәтижелер**: **меңгереді:** 10 санын, ретімен, тура және кері санауды. Логикаға арналған ойын тапсырмаларын орындауды; **түсіне**ді: заттардың санын және осы санды белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; **қолданады:** 10 заттан тұратын топтарды – Сабағымызға тағы бір спортшы келді. – Оған қандай нөмір береміз? Балалар оны оныншы деп айтады, бірақ, кейбіреуі бұл санды қалай жазуды білмейді. Біз оны оқып және жазып үйренеміз. Бірақ бұл сан үшін бізге екі цифра қажет: 1 және 0. - Ешкім (ештеңе) болмаған кезде олар: жоқ, немесе НӨЛ деп айтады. Педагог цифрды көрсетеді. – Біз 0 рет секіре аламыз ба? 0 рет қол соға аламыз ба? Неліктен? Аспандағы Ай, Цифрға ұқсас қай? Толған кезде ол, Аумай қалған «Нөл» «0» дегенде өздерің, Көріп тұр ғой көздерің. Үйлеспесе айналмас, 0-сіз 1-ің 10 болмас. Педагог бірліктің жанына нөлді қойып, сұрақ қояды: – Мына санды жазу үшін неше цифрды пайдаландық? (2 цифрды). Педагог 10 цифрды көрсетеді. Дәптермен жұмыс Педагог 1-тапсырманы ұсынады. Суретті қарайды, сұрақтарға жауап береді. – Неше бала шеңберге тұрды? – Неше бала орындықта		арқылы 10 санының пайда болуымен, 10 цифрмен таныстыру **Мақсаты**0 және 10 сандарының құрамы және олардың жазылуы туралы білімін қалыптастыру **Күтілетін нәтижелер**: **меңгереді:** 10 санын, ретімен, тура және кері санауды. Логикаға арналған ойын тапсырмаларын орындауды; **түсіне**ді: заттардың санын және осы санды белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; **қолданады:** 10 заттан тұратын топтарды 3-тапсырманы орындауға ұсынады. Ойыншыларды реті бойынша сызып қосады. Кейін педагог доптарға көңіл бөлуді сұрайды. Қай доп артық, неге? Мақсатына қарай теннис добы «артық» болуы мүмкін. Түсі бойынша – ақ футбол добы. Ойын жаттығуы: «Сана» Педагог ойыншыларға 1-ден 10-ға дейін санауды ұсынады. Бұны тура санау деп атайды. 10-нан 1-ге дейін кері санауды ұсынады. Бұны кері санау деп атайды. Ойыншыларды ретімен: бірінші, екінші,	• рәміздер туралы әңгімелеуге, еліміздің рәміздерін құрметтеуге, мақтаныш тұтуға арналған тапсырмаларды орындайды/**жасайды;** • елтаңбада берілген бейнелердің қандай мағына беретінін; гимннің әр сөзінің мағынасын; мемлекеттік рәміздері қай жерлерге ілінетінін **түсінеді;** • өз елі, Отаны, туған жері туралы білетін білімдерін күнделікті өмірде **қолданады.** **Әңгіме өткізу** . – Мемлекеттік рәміздерге не жатады? – Мемлекеттік Елтаңба. – Мемлекеттік Ту. – Мемлекеттік Гимн. Демонстрациялық материалдармен жұмыс. – Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы көгілдір түсті. Мемлекеттік Тудағы көгілдір түс Қазақстан халқының жеке мемлекет болуға ұмтылған ниет-тілегінің тазалығын, асқақтығын көрсетеді. Нұрға малынған алтын күн тыныштық пен байлықты бейнелейді **Дәптермен жұмыс** 1. Суретке қара. Еліміздің мемлекеттік рәміздер туралы не білесің? 2. Мемлекеттік рәміздердегі суреттерді тауып белгіле. Бұл суреттерді қай мемлекеттік рәміздеп көрдің? 3. Басқа

	қандай тақырыпқа арналады деп ойлайсыңдар? Әңгімелеу. – Біздің Отанымыз қалай аталады? – Қазақстан. – Біздің Отанымыз – Қазақстан. Қазақстан аталу себебі: жергілікті халық – қазақ ұлты. Қазақстан сөзі «Қазақ» және «стан» сөздерінен құралған, яғни Қазақ елі деген мағына береді. Біздің жеріміз кең-байтақ	отыр? Шеңберде 10 бала тұр, орындықта ешкім жоқ.		үшінші....оныншы, және кері: оныншы, тоғызыншы, сегізінші, санауын сұрайды. Дәптермен жұмыс 4-тапсырманы орындайды. Вагондарды тура және кері санайды, нөмірлерін жапсырады. Балалар дауыстап санайды, нөмірлерін жапсырады.	елдердің елтаңбаларымен таныс. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасын тап. Белгіле. 4. Мемлекеттік Гимнді айтып тұрғанда қандай ережені сақтау керек? Айсұлудың сұрағына жауап беру: Елтаңба мен Туды қандай ғимараттан көрдің? Ойланып, жауап бер.

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Сылдырмақпен сылдырлат»

Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балаға арналған саусақ ойындары

«Жасыру» саусақ ойыны.

Ойын шарты: Қатысушылар алақанға қысқа қарындашты салады, жұдырықты жұмады және ашады.

Қысқа қарандаш аламыз, жұдырыққа қысып, жасырамыз.
Ал енді, келесі қолға жасырамыз.
Қарандашты қыса отырып,
Алақанды ауыстырамыз.

Бұл ойында баланың қол икемділігі, танымдық деңгейі артады.

«Салат» саусақ ойыны.

Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды)
Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды)

Ойын: «Сылдырмақпен сылдырлат »

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Ойынның шарты: 5-6 балалар аланның бір жағында сызықтың ар жағында тұрады. Қарама-қарсы жақта орындықтарда бір бірінен арақашықтығы бірдей болып сылдырмақтар /бал-ң санына сай/ жатады. «1-2-3, жүгіріңдер»-деген белгі бойынша балалар сылдырмақтарға қарай жүгіреді, жоғарыға көтереді де сылдырлатады. Бірінші жетіп, сылдырлатқан бала жеңіске жетеді. Сол балалар орындарына барады, басқа ойнаушылар қатысады.

Ұсыныс: Ойынды қиындатуға болады: кедергілерден секіртіп /жіптен, текшелерден, шеңберден өту, т.б./

Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшымен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді) 		

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Қазақ тілі **Тақырыбы Ойнайық та ойлайық** **Міндеті**: Өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға **Мақсаты** өткен тақырыптар бойынша сөздерді қайталау, білімдерін бекіту **Күтілетін нәтижелер**: Жасайды: берілген тақырыптар бойынша сөздер біледі. **Түсінеді**: ұжымдық ойында бір-біріне көмектесу керек екенін түсінеді. **Қолданады**: сөздерді сөз тіркестерімен айтады, сұраққа сөйлеммен жауап береді Суретте қай жыл мезгілі бейнеленген? Күз мезгілінің суретін аяқтап сал. Күздің белгілеріната.	**Қазақ тілі** **Тақырыбы: Неше? Санау** **Міндеті:** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру **Мақсаты** сөйлемдерді дауыс ырғағымен түрлендіріп айтуға жаттықтыру **. Күтілетін нәтижелер**: **Жасайды**: онға дейін тура және кері санайды, санға сәйкес суретті көрсетеді. **Түсінеді**: сұрақтарды түсінеді. **Қолданады:** санамақтар айтады, сұрақтарға жауап береді. **Дидактикалық**	**Сөйлеуді дамыт** **Міндеті: -**Артикуляциялық жаттығулар жасау **Мақсаты**: , Дауысты дыбыстардың дыбысталуындағы ерекшеліктерді түсіндіру **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды**: өлеңнің бір шумағын шумағын жаттайды; **Түсінеді**: күз мезгілінің ерекшеліктерін; **Қолданады**: ағаштардың жапырақтарын ажыратып орнына қояды Өлеңде қай мезгіл бейнеленген? Не жайлы айтылған? Ақын жапырақтарды неге теңеген? Бұл өлеңнен жапырақтардың жерде алаша сияқты жататынын, алтындай жалтырайтынын, желмен түскен жапырақтар шашуға ұқсап шашылатынын, күз мезгілінің дарқан, кең екенін білдік.	**Көркем әдебиет** **Міндеті:** -Жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), **Мақсаты:** ертегі мазмұнын ойнату арқылы театр мәдениетіне баулу (Мақта қыз бен мысық) **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды**: ертегіні сахналайды; **Түсінеді**: ертегінің мазмұнын түсінеді; **Қолданады**: сюжет бойынша ертегіні сахналайды -Балалар, суреттен нені көріп тұрсыңдар? – Мысық қалай дыбыстайды? – Ол нені жақсы көреді? – Бүгін «Мақтақыз бен мысық» атты қазақ халық ертегісімен	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті** **Міндеті: -**Тәрелкені салу ерекшеліктерін, оны ою- өрекпен безендірудің орындалу тәсілдерін үйрету – - табақты мүсіндеу - геометриялық пішіндерден табақ қию - Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту **Мақсаты**:- - тәрелкені салу ерекшеліктерін, оны ою- өрекпен безендірудің орындалу тәсілдерін үйрету --табақты мүсіндеу --геометриялық пішіндерден табақ қию -- Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. **Топтық жұмыстар**

		ойын: «Кім тапқыр?». Бірден онға дейін сандарды ретімен қою, санау.2 3 4 1 5 7 6 10 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 Ойын: «Баспалдақпен жоғары көтеру». Басбармақ пен сұқ саусақтың көмегімен жоғары турасанау, төмен кері санау (қол моторикасын дамыту).	Күз мезгілі қандай? Күз мезгілінде айнала сары болады. Ағаш жапырақтары жерге судырап түседі. Жер бетін жапырақ жапқан. Бір жер сары, бір жер – қызғылт сары Керемет көрініс	танысамыз. Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар: – Ертегі не туралы? – Мақтақыз не тауып алды? – Мақтақыз мысықты қалай жазалады? – Мысық қатық іздеп жүргенде нелерге кездеседі? – Мысық құйрығын қалай қайтарып алды?	

Үзіліс: Секіруге арналған ойындар «Көжектер» ойыны.

Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балаға арналған саусақ ойындары

«Кірпі» жаттығуы

Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады)
Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды).
Кіріп кетсе қолыңа,
Өкпелеме жарайма!

Қолдың саусақтарын дамытуға арналған жаттығу.

Мақсаты : қол саусақтарының күрделі үйлесімді қимылдарын дамыту.

А) Алақанды үстелдің үстіне қоямыз. Балалар бірінші оң, содан кейін сол қолдың саусақтарын бір-бірден көтереді. Осы жаттығуды кері жасап, қайталайды.

Б) Алақандар үстелдің үстінде, балалар кезекпен екі қолдың саусақтарын шынашақтан бастап көтереді.

В) Балалар сұқ және ортаңғы саусақтарымен қаламды немесе қарындашты ұстайды. Осы саусақтарын бүгіп, қайтадан қалпына келтіреді., бұл жерде қаламды үлкен саусақтан төмен түсіп кетпеуін қадағалау керек.

Ойын: «Көжектер»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу.

Шарты: Балалар шеңбер жасап тұрады. Бір бала “түлкі” болады. Қалғандары көжектер секіріп билеп жүреді. Түлкі сыбдырды естіп көжектерді қуады. Қаша алмай қалған көжектерді түлкі ұстап алады, ойын осылай қайталана береді.

Г) Үстелдің үстінде 10-15 қарындаш немесе есептік таяқшалар жатыр. Оларды бір-бірден алып қолға жинау керек. Содан кейін тура солай қайтадан үстелге қою керек. Екінші қолмен көмектесуге болмайды.		

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	Дене шынықтыру **Міндеті:** Гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту **Мақсаты**: Гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту	**Музыка** **Міндеті:** Музыка сипатына сәйкес қимылдар орындау **Мақсаты**: Музыкалық шығармаға өзінің қатынасын білдіру, әннің мазмұны мен сипаты туралы пікірін айту Музыка тыңдау: «Тойбастар» күйі (Д. Нұрпейісова) Ән айту: «Сабантой» (Е. Хасанғалиев) «Жау, жау, жаңбыр» (К. Дүйсекеев) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Марш» (Е. Андосов) Билер: «Көңілді қолшатырлар биі (педагогтің таңдауымен)	**Дене шынықтыру** .	**Дене шынықтыру** **Міндеті: Жүгіру**: шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру **(кір.25.10)** -Бір сызыққа қойылған заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы «жыланша» жүгіру **Мақсаты Жүгіру**: шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру**(-** **Күтілетін нәтижелер**: **Жасайды:** жалпы дамыту жаттығуларын, шашырап жүруді, «Өз-өзіне кел» психологиялық- қозғалыс жаттығуын;	**Музыка** **Міндеті:** Әуеннің би сипатын сезіну, би қимылдарының элементтерін орындау **Мақсаты** Музыкалық шығармаға өзінің қатынасын білдіру, әннің мазмұны мен сипаты туралы пікірін айту Музыка тыңдау: «Тойбастар» күйі (Д. Нұрпейісова) Ән айту: «Сабантой» (Е. Хасанғалиев) «Жау, жау, жаңбыр» (К. Дүйсекеев) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Марш» (Е. Андосов) Билер: «Көңілді қолшатырлар

	:Гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Лақтыр-қағып ал». (10 рет) Допты лақтырып, қалаған тәсілмен қайта қағып алады. Допты кеудесіне қыспай, екі қолдап қағуға тырысады. Допты жерге құлатпаған жеңіске жетеді.	Ойындар, хороводтар: «Теңге алу» қазақтың ұлттық ойыны («Адай» Құрманғазы, үнтаспадан)		**Түсінеді:**тізбекпен қалай жүру керектігін, екі аяқпен қалай секіру керектігін, секіру кезінде қолымен қандай көмек жасауға болатындығын; **Қолданады:** 1,5 минутқа дейін орташа қарқынмен жүгіру қарқынын, жұп болып бір-біріне доп лақтыруды, тыныс алу гимнастикасын, кеңістікті бағдарлай білу шеберліктерін (машықтарын) «Мұқият бол» ойын жаттығуы. 1,5 минут орташа қарқынмен жүгіру; қозғалысты белгі бойынша алмастыру – жүру, еңбектеу. Мұрынмен тыныс алуға көңіл бөлу, жүру қарқынын бұзбай ырғақпен адымдауларын қадағалау. Тыныс алу гимнастикасы (у-шу кешені). 2 метр арақашықтықта жұп болып тұрып, бір-біріне доп лақтыру: серіктесіне допты басынан асыра лақтырып беруді үйрету. Жаттығуларды дұрыс орындауларын қадағалау. Қарама-қарсы екі сапқа	биі (педагогтің таңдауымен) Ойындар, хороводтар: «Теңге алу» қазақтың ұлттық ойыны («Адай» Құрманғазы, үнтаспадан)

				тұрып, бір-біріне доп лақтырады. Доптың лақтыру бағытын бұзбауға тырысады, лақтыру кезінде қолдарын ширақ созады. Бұйрық бойынша бір тізбектегі балалар допты себетке салып, секіруге арналып сызылған сызық жанына тұрады.	
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	**Бақылау:** Тұманды бақылау. **Мақсаты:** Күздегі тұманды бақылау , тұманның қайдан пайда болатынын түсіндіру. **Еңбек** : Ағаштардың түптерін қопсыту. **Мақсаты:** Табиғатты аялай білуге , өсімдіктерге қамқор болуға , оларды күтіп – баптауға тәрбиелеу. **Жеке жұмыс: Мақал-мәтел.** Таза болса- табиғат, Аман болар – адамзат **.** **Мақсаты:** Мақал жаттату арқылы баланың сөздік қорын жетілдіріп, сөйлеу мәдениетін, ойлау қабілеттерін дамыту, балалардың табиғат , денсаулық туралы түсініктерін тереңдету. **Ойын: « Біз кішкене отбасы »**	**Бақылау:** Шықты бақылау. **Мақсаты:** Күз ерекшеліктерін көрсете түсіндіру, шықтың пайда болу жолы. **Еңбек** : Ағаш бұтақтарын жинау. **Мақсаты:** Балалардың бірлесіп жұмыс жасауға баулу, бастаған істерін аяғына дейін тыңғылықты жасауға үйрету. **Жеке жұмыс: « Менің Отаным » өлеңін жаттату.** Отан – менің ата-анам, Отан-досым , бауырым. Отан-өлкем, астанам, Отан-туған ауылым. **Мақсаты:** Отанын сүюге, құрметтеуге тәрбиелеу. Патриоттық сезімдерін арттыру. **Ойын:** « Қояндар секіреді » .	**Бақылау:** Өткінші жаңбырды бақылау. **Мақсаты:** Өткінші жаңбыр туралы түсінік беру. Жаңбырдың пайдасы , жаңбыр жауғанына қарап егістікті, бау бақшаны , саяжайдағы көкөніс, жеміс – жидек бәрін қолдан жауындатып суарудың пайдасын ашып түсіндіру. **Еңбек** : Ағаш түптерін қопсыту. **Мақсаты:** Ағаш түптерін қопсыту арқылы балаларға өсімдіктерге тыңайтқыш заттар топырақ арқылы баратындығын түсіндіру.	**Бақылау:** Күздегі өсімдіктердің түсін бақылау. **Мақсаты:** Күзде өлі табиғатта болатын құбылыс өсімдіктерге деәсер ететіндігін түсіндіру. **Еңбек** : Біздің ойын алаңы **Мақсаты:** Ойын алаңындағы сарғайып түскен жапырақтарды жинау.Еңбекқорлыққа баулу. **Жеке жұмыс** : Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **Мақсаты:** Тақпақ үйрету арқылы балалардың есте сақтау қабілетін дамыту, тілдегі дауыс ырғағының мәнерлігін сезінуге үйрету..	**Бақылау:** Кемпірқосақты бақылау . **Мақсаты:** Күз ерекшеліктерін түсіндіре отырып , жаңбырдан кейін аспанда әшкейленген кемпірқосақ шығатыны туралы түсінік беру. Түстерін ажыратып айту. **Еңбек** : Біздің аула **Мақсаты:** Ауладағы ағаш бұтақтарын жинау .Балаларды еңбексүйгіштікке баулу. **Жеке жұмыс** : Жұмбақ: Алдым да әр түрінен жібек жіптің , Аспанға әшекейлеп Кесте тіктім. (Кемпірқосақ) **Мақсаты** : Түстерді ажырата білу. Балалардың ой – өрісін

	Мақсаты: Үлкенді сыйлауға тәрбиелеу.Отбасы мүшелерін дұрыс атауға үйрету. **Қимылдық ойын: « Шымшық доп »** **Ойын барысы** : Алаңның ортасындағыбір тағанның үстіне ұзындығы 30 см, ені 6-7 тақтайшаны қисайтып қояды.Оның төменгі жағына кішкене доп қойылады.(Доп дұрыс орналасу ұшін тақтайға ойыс жасап қою қажет).Ойнаушылавр тақтайшадан айналып тұрады.Басқарушы таңдап алынады.Ол тақтайшаның жоғарырақ тұрған бос шетін аяғымен теуіп қалғанда, доп жоғары секіріп кетеді.Ойнаушылар оны ұстап алады.Допты ұстап алған бала басқарушы болады да, ойын қайталанады. Ойынға бір мезгілде 5-6 баладан қатыса алады. **Балалардың өз бетімен ойынын ұйымдастыру:** **1.Жарысу.** **2.Төбешікке секіру.**	**Мақсаты:** Қос аяқпен секіруге үйрету.Ептілікке, шапшаңдыққа баулу. **Қимылдық ойын:** « Қаздар мен бақташы » . **Ойын барысы:** Ойыншылардың ішінен қасқыр мен бақташы таңдап алады.Басқа балалар болады.Ортадан бір сызық созылады.Ол-қаздардың үйі болады.Бақташы қаздарды жайып шығады.Олар далада жайылып жүреді. Бақташы: Қаздар, қаздар!? Қаздар: га,га,га Бақташы:тамақ жейсіңдер ме? Қаздар: иә, иә, иә. Бақташы: Ендеше ұшыңдар. Қаздар:жоқ , аш қасқыр бар Жібермейді ол жолда Бақташы: тез ұшыңдар қалайда ! Осы кезде қаздар қанаттарын қағып ұшып бақташыға қарай жүгіреді. Қасқыр ұстағандарын жинап қояды. Екі рет оянғандарында ауысып басқа балаларға кезек береді. Еркін ойындар. **Тренинг:** « Қаздар болып ұшайық » .	**Жеке жұмыс:** « Еңбекпен ел көгерер, Жаңбырмен жер көгерер » . **Мақсаты:** Мақал үйрету арқылы балаларға өсімдіктерге тыңайтқыш заттар топырақ арқылы баратындығын түсіндіру. **Қимылдық ойын** : « Допты қуып жет » . Балаларды тез жүгіруге үйрету, шапшаңдыққа , ептілікке тәрбиелеу. **Қимылдық ойын: « Кім тезірек? »** **Мақсаты:** Секіргішпен секіруге үйрету, секіру қабілетін дамыту, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын барысы:** Балалар қолдарындағы секіргішпен алаңның бір жағына, бір-біріне бөгет жасамай сапқа тұрады.Олардан 15-20 қадам қашықтықта сызық сызылады немесе жалаушалар байланған жіп тартылады. Балалар келісілген сигнал бойынша бір мезгілде сызыққа бағыттала секіреді.Тәрбиеші сызықтың үстіне түскен баланы белгілеп алады. **Тренинг:** « Қолшатыр » .	**Қимылдық ойын:** « Айгөлек-ау, айгөлек » . **Мақсаты:** Қимыл-қозғалысын дамыта отырып, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Қимылдық ойын: « Фигура жасап шық »** **Ойын барысы** : Ойнаушылардың арасынан бастаушы таңдалынып алынады.Ол шеткірек тұрады. Балалардың қалғандары жүгіреді , бір аяғымен екінші аяғын шалыс баса (ирек жүріспен) алаң бойы секіреді. Тәрбиешінің сигналынан, дабыл қағу немесе « тоқта » деген сөзден кейін барлығын орындарына барып қозғалмай тұрады.Басқарушы барлық « фигураларды » айналып шығып , ең ұнайтынын таңдап алады. Енді басқарушы бала беруші болып саналады да, ал алдыңғы басқарушы қалған балаларға қосылады да , ойын қайталанады. **Балалардың өз бетімен ойын ұйымдастыру:** Қуаласпақ. Тығылыспақ. **Тренинг: « Киіз үй » .**	дамыту, есте сақтау қабілетін арттыру. **Қимылдық ойын: « Тышқан мен мысық » .** **Мақсаты:** Балаларды ептілікке , шапшаңдыққа үйрету. **Қимылдық ойын:** . « Қимақ » . **Ойын барысы:** Бұл ойынды жіп керіп , сол керілген жіпке әр түрлі ұзындықта кішкентай ойыншықтар байлап қояды.Ойын көңілді болу үшін ойыншының көзін байлап қояды.Ойын бастаушы оның қолына қайшы ұстатып, « осы ойыншықтан барда қалағаныңды қиып ал » ,- дейді.Ойыншы қиып алған ойыншығын алады.Егер бірінші рет қия алмаса , екінші рет әрекеттенуге болмайды. **Дербес ойындар:** **1.Әткеншек тебу.** **2.Ирек жолмен жүру.**

Балалармен жеке жұмыс	Аяла А мен Азаматқа киіз үй құрылысын атауды үйрету. Д/ойын: «Менің үйім »	Муслим мен Дамирға сөздерді анық айтуға үйрету. Д/ойын: «Сөзді айтуға көмектес»	Амира мен Айлинге пішіндерді ажырата білуге үйрету. Ойын: «Пішіндер доминосы»	Арман мен Ибрахимге қарындашты дұрыс ұстауға үйрету. Суреттен ойын-жаттығу «Үзік сызықтарды қос»	Мирас пен Анисаға ермексазбен жұмыс жасауға үйрету. Мүсіндеуден ойын-жаттығу:«Асық»
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарау және басқалар	Пазл ойындары.	Ж.Р.О:«Шаштараз»	Д/ойын: «Сиқырлы қорап»	Суреттер, ертегі кітаптар қарау.	Еркін ойындар

Балаларды үйге қайтару	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	***Ата –аналарға кеңес*** - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	***Ата –аналарға кеңес*** - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тексерген: Конопьянова А.К